

SİRKÜLER
Sayı: 2014/112

İstanbul, 21.05.2014
Ref: 4/112

Konu:
HIZLANDIRILMIŞ KDV İADE SİSTEMİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Bilindiği üzere 26.04.2014 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan KDV Genel Uygulama Tebliği ile bu tarihe kadar geçmişte yayınlanmış olan tüm KDV tebliğleri yürürlükten kaldırılarak tek bir tebliğ altında birleştirilmiştir. Yeni tebliğ ile geçmiş tebliğlerde yapılan düzenlemeler genel olarak korunmuş olmakla birlikte; başta KDV iade sistemi olmak üzere bazı özellikli konularda değişiklikler yapılmıştır. Bu sirkülerimizde kısaca HİS olarak adlandırılan **Hızlandırılmış KDV İade Sistemi** düzenlemesi ile ilgili yapılan değişikliklere değineceğiz.

Hızlandırılmış İade Sistemi (HİS) ilk olarak 109 No.lu KDV Genel Tebliği ile düzenlenmiş ve 120 No.lu KDV Genel Tebliği ile de bazı değişiklikler yapılmıştır. Hızlandırılmış İade Sistemi (HİS), vergilerini zamanında ödeyen, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge (SMİYB) düzenlemeyen, kullanmayan, mal veya hizmet satın aldığı kişilerin SMİYB düzenleme veya kullanma fiilleri nedeniyle özel esaslara alınmayan; alınmışsa da genel esaslara dönmüş olan, mali tablo verileri itibariyle büyük mükelleflerin, KDV iade taleplerinin daha hızlı sonuçlandırılması amacıyla oluşturulmuş bir sistemdir. Söz konusu Hızlandırılmış İade Sistemi (HİS) KDV Genel Uygulama Tebliğinde de bazı değişiklikler ile birlikte yer almaya devam etmiştir.

Tebliğde belirtilen şartları sağlayan mükellefler diledikleri takdirde bağlı oldukları vergi dairesi başkanlığına başvurarak HİS sertifikası alabileceklerdir. HİS sertifikası sahibi mükelleflerin iade talepleri tutarına bakılmaksızın, teminat, vergi inceleme raporu (VİR) veya YMM raporu aranılmadan yerine getirilecektir. Dolayısıyla hızlandırılmış iade sistemi ile KDV iadelerinin normal prosedürlerin işletildiği süreçlere göre daha hızlı bir şekilde sonuçlandırılması sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, HİS sertifikası sahibi mükelleflerin iade taleplerinin bulunduğu her bir takvim yılı için, vergi idaresi tarafından belirlenen **en az bir vergilendirme dönemi KDV iadeleri yönünden incelenecektir**. Yapılan incelemede haksız/yersiz iade aldığı anlaşılan mükelleflerden; haksız/yersiz aldığı vergilerin, ilgili dönemde yapılan vergi iadelerine oranı % 5’i geçen mükelleflerin sertifikaları iptal edilecektir. Bu mükelleflere, raporun vergi dairesine intikal tarihinden itibaren **beş yıl** süreyle tekrar HİS sertifika verilmeyecektir.

Yeni tebliğ ile temel olarak HİS uygulaması kapsamına girecek mükellefler açısından kolaylaştırıcı yönde değişiklikler yapılmıştır diyebiliriz. Bu çerçevede yeni uygulama tebliği ile HİS sertifikası başvuru koşullarında yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir.

Değişiklik öncesi şartlar:

Değişiklik sonrası şartlar:

1. Başvuru tarihinden önceki son 5 tam yıl itibariyle vergi mükellefiyetinin bulunması,	a) Başvuru tarihinden önceki son beş takvim yılı itibarıyla vergi mükellefiyetinin bulunması,
2. Başvuru tarihinden önce vergi dairesine vermiş olduğu son yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde yer alan bilançoya göre	b) Başvuru tarihinden önce vergi dairesine verilmiş son yıllık kurumlar vergisi

en az; a. Aktif toplamının 200 Milyon TL, b. Maddi duran varlıkları toplamının 50 Milyon TL,	beyannamesinin ekinde yer alan bilânçoya göre en az; - Aktif toplamının 200.000.000 TL,
--	--

<p>c. Öz sermaye tutarının 100 Milyon TL, d. Net satışlarının 250 Milyon TL, olması, 3. Başvurudan önceki takvim yılında vergi dairesine vermiş olduğu muhtasar beyannamelere göre aylık ortalama çalıştırılan kişi sayısının 350 ve daha fazla olması, 4. Başvuru tarihinden önceki son 5 yıl içinde; a. mücbir sebep sayılan haller dışındaki nedenlerle, defter ve belgelerin ibrazından imtina edilmemiş olması, b. farklı vergilerin her birine ait beyanname verme ödevinin birden fazla dönem için aksatılmamış olması (süresinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler hariç), c. sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma fiili nedeniyle <u>hakkında olumsuz rapor düzenlenmemiş olması</u>, <u>(Raporun, son 5 yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili ve öngördüğü tarhiyatın tamamının nihai yargı kararıyla iptal edilmemiş olması gerekmektedir.)</u></p> <p>5. Başvuru tarihi itibarıyla; a. KDV iade taleplerinde özel esaslara tabi olmayı gerektiren bir durumunun bulunmaması, b. ödenmesi gereken vergi borcunun bulunmaması (vergilerin tecil edilmiş olması bu şartın ihlali sayılmaz). gerekmektedir.</p> <p>Bu şartları birlikte taşıyan mükelleflerin bağlı oldukları vergi dairesi başkanlığına/defterdarlığa bir dilekçe ile başvurması halinde yukarıdaki şartları taşıdığı anlaşılanlara başvuru tarihini izleyen 15 gün içinde HİS Sertifikası verilecektir.</p>	<p>- Maddi duran varlıkları toplamının 50.000.000 TL, - Öz sermaye tutarının 100.000.000 TL, - Net satışlarının 250.000.000 TL, olması, (bu koşullardan herhangi üç tanesinin sağlanmış olması yeterlidir.) c) Başvurudan önceki takvim yılında vergi dairesine vermiş olduğu muhtasar beyannamelere göre aylık ortalama çalıştırılan kişi sayısının 250 veya daha fazla olması, ç) Başvuru tarihinden önceki son beş takvim yılı içinde; - Mücbir sebep sayılan haller dışındaki nedenlerle, defter ve belgelerin ibrazından imtina edilmemiş olması, - Gelir veya kurumlar vergisi, ÖTV ve KDV uygulamalarından her birine ait beyanname verme ödevinin her bir vergi türü itibarıyla birden fazla aksatılmamış olması (süresinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler hariç), - Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma fiili nedeniyle özel esaslara tabi tutulmamış veya tutulmuşsa genel esaslara dönülmüş olması,</p> <p>d) Başvuru tarihi itibarıyla; - KDV iade taleplerinde özel esaslara tabi olmayı gerektiren bir durumunun bulunmaması, - Vergi borcunun bulunmaması (vergilerin tecil edilmiş olması bu şartın ihlali sayılmaz), gerekmektedir.</p> <p>Bu şartları birlikte taşıyan mükelleflerin bağlı oldukları Vergi Dairesi Başkanlığına/Defterdarlığa bir dilekçe ile başvurması halinde, başvuru tarihini izleyen 15 gün içinde "HİS Sertifikası" verilir.</p>
--	--

Görüldüğü üzere, HİS sertifikası başvuru şartlarından biri olan **asgari personel sayısı 350 kişiden 250 kişiye indirilmiştir**. Mali tablo kriterleri açısından ise herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bununla birlikte tebliğde sayılan mali tablo kriterlerinin tamamı yerine sadece **herhangi üçünün** karşılanması yeterli olacaktır.

Yeni tebliğde HİS uygulamasında iade taleplerinin yerine getirilmesi ile ilgili olarak ise aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

Değişiklik öncesi şartlar:

Değişiklik sonrası şartlar:

HİS sertifikası sahibi mükelleflerin nakden ve/veya mahsuben iade talepleri tutarına bakılmaksızın, teminat, inceleme raporu veya YMM tasdik raporu aranılmadan yerine getirilecektir.

İade talebi bir dilekçe ile yapılacaktır. Talep, beyanname ve dilekçenin verilmiş olması şartıyla, ilgili genel tebliğlerde iade için öngörülen **belgelerin tamamlandığı** tarihte geçerlik kazanacaktır.

Bu mükelleflerin nakden iade talepleri, belgelerin tamamlandığı tarihi izleyen 5 iş günü içinde yerine getirilecek, mahsuben iade talepleri ise belgelerin tamamlandığı tarih itibarıyla hüküm ifade edecektir.

Tamamı ibraz edilen belgelerde şekil veya muhteviyat yönünden vergi dairesince eksiklik veya yanlışlık tespit edilmesi halinde iade talepleri yerine getirilmekle birlikte, bu hususlar belgelerin ibraz edildiği tarihi izleyen 15 gün içinde mükellefe tebliğ edilecektir. Mükelleflerin tebliğ tarihinden itibaren **30 gün** içinde eksiklikleri tamamlamaları halinde, durum ilgili vergi dairesi başkanlığına/defterdarlığa bildirilecektir.

Hakkında olumsuz rapor olmaması şartıyla, mükellefle ilgili olumsuz tespit ortaya çıkması veya olumsuz rapor bulunanlardan mal ya da hizmet aldığının tespit edilmesi halinde de iade talebi yerine getirilmekle birlikte bu durum kendisine ve ilgili vergi dairesi başkanlığına/defterdarlığa bildirilecektir.

HİS sertifikası sahibi mükelleflerin iade talepleri tutarına bakılmaksızın, teminat, VİR veya YMM raporu aranılmadan yerine getirilir.

İade talebi bir **standart iade talep dilekçesi** ile yapılır. Talep, iade hakkı doğuran işlemin beyanına ilişkin beyanname ve iade talep dilekçesinin verilmiş olması şartıyla, **ilgili belgelerin ibraz edildiği** tarihte geçerlik kazanacaktır. **İlgili belgeler; her bir iade hakkı doğuran işleme ait iade talebinin yerine getirilmesi için Tebliğde aranılması öngörülen belgelerdir.**

Bu mükelleflerin **nakden iade taleplerinde, ibraz edilen belgelere ilişkin olarak KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde olumsuzluk tespit edilmeyen tutarlar raporun tamamlanma sürecini izleyen beş iş günü içinde iade edilir. Olumsuzluk tespit edilen alımlara ilişkin KDV tutarlarının iadesi ise olumsuzlukların giderilmesi veya aranan şartların sağlanması kaydıyla yerine getirilir. Mahsuben iade talepleri ise belgelerin tamamlandığı tarih itibarıyla hüküm ifade eder.**

Tamamı ibraz edilen belgelerde şekil veya muhteviyat yönünden vergi dairesince eksiklik veya yanlışlık tespit edilmesi halinde iade talepleri yerine getirilmekle birlikte, bu hususlar belgelerin ibraz edildiği tarihi izleyen 15 gün içinde mükellefe tebliğ edilir. Mükelleflerin tebliğ tarihinden itibaren **üç ay içinde** eksiklikleri tamamlamaları halinde, durum ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına/Defterdarlığa bildirilir. **Vergi Dairesi Başkanlığı/Defterdarlık**

	<p>tarafından gerekçeleri göz önünde tutularak eksikliklerin tamamlanması için mükellefe üç aylık ek süre verilebilir. Bu süre sonunda da eksikliklerin tamamlanmaması halinde belge eksikliğine rağmen iade edilen KDV'nin ilgili bulunduğu vergilendirme dönemleri incelemeye sevk edilir. Belge eksikliğine rağmen iade edilen KDV tutarı kadar nakdi teminat veya banka teminat mektubu verilmemesi halinde HİS Sertifikası da iptal edilir.</p>
--	--

	<p>Hakkında “olumsuz rapor” olmaması şartıyla, mükellefle ilgili “olumsuz tespit” ortaya çıkması veya “olumsuz rapor” bulunanlardan mal ya da hizmet aldığının tespit edilmesi halinde; mükellefe durum bildirilir. Mükellefin söz konusu mal ve hizmet alımlarını Tebliğin (IV/E) bölümü kapsamında izah edememesi durumunda KDV tutarlarının indirim ve iade hesaplarından çıkarılması veya bu tutarlara dört kat teminat göstermesi istenir. Teminat vergi inceleme raporu sonucuna göre çözülür. Mükellef tarafından söz konusu KDV tutarları indirim ve iade hesaplarından çıkarılmaz veya bu tutarlara dört kat teminat gösterilmezse, sadece bu tutarlara ilişkin iade talebi münhasıran vergi inceleme raporuna göre yerine getirilir.</p>
--	---

Söz konusu değişikliklere göre artık iade talebi, belgelerin tamamlandığı tarih yerine ibraz edildiği tarihte geçerlilik kazanacaktır. Yine önceki düzenlemede nakden iade talepleri belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden 5 iş günü içinde yerine getirilirken, yeni tebliğde nakden iade esasları biraz daha detaylı bir şekilde düzenlenmiştir. Buna göre Katma Değer Vergisi İade Risk Analiz (KDVİRA) sisteminde herhangi bir olumsuzluk tespit edilememesi halinde iade talebi 5 iş günü içinde yerine getirilecek, buna karşılık olumsuzluk tespit edilmesi halinde ise olumsuzlukların giderilmesi veya aranan şartların sağlanması sonrasında nakden iade yerine getirilecektir. Mahsuben iade talepleri ise eskiden olduğu gibi belgelerin tamamlandığı tarih itibarıyla hüküm ifade edecektir.

Daha önce belgelerinde eksiklik çıkan mükelleflere bu eksiklikleri gidermeleri için 30 gün süre verilirken yeni tebliğde bu süre üç aya çıkarılmıştır. Ayrıca Vergi Dairesi/Başkanlığı

tarafından üç aylık ek süre de verilebilecektir. Ek süreye rağmen eksiliklerin tamamlanmaması halinde ilgili vergilendirme dönemleri incelemeye sevk edilecektir. Belge eksikliğine rağmen iade edilen KDV tutarı kadar nakdi teminat veya banka teminat mektubu verilmemesi halinde ise mükellefin HİS Sertifikası iptal edilecektir.

Hakkında “olumsuz rapor” olmaması şartıyla, mükellefle ilgili “olumsuz tespit” ortaya çıkması veya “olumsuz rapor” bulunanlardan mal ya da hizmet aldığı tespit edilmesi halinde yapılacaklar açısından ise yeni tebliğde getirilen düzenlemelere göre; mükellefin söz konusu mal ve hizmet alımlarını tebliğin (IV/E) bölümü kapsamında izah edememesi durumunda KDV tutarlarının indirim ve iade hesaplarından çıkarılması veya bu tutarlara dört kat teminat göstermesi istenecek, teminat vergi inceleme raporu sonucuna göre çözülecektir. Mükellef tarafından söz konusu KDV tutarları indirim ve iade hesaplarından çıkarılmaz veya bu tutarlara dört kat teminat gösterilmezse, sadece bu tutarlara ilişkin iade talebi münhasıran vergi inceleme raporuna göre yerine getirilecektir.

HİS Sertifikasının iptal edilmesi ile ilgili mevcut şartlar, aşağıda yer verdiğimiz hususlar haricinde aynen yeni tebliğde de yer almıştır.

Değişiklik öncesi şartlar:

Değişiklik sonrası şartlar:

5. SMİYB kullanma veya düzenleme fiili dışındaki nedenlerle katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, kurumlar vergisi ve gelir vergisi bakımından vergi ziyana sebebiyet verdiği, vergi inceleme raporu ile tespit edilen mükelleflerin sertifikası iptal edilir. İnceleme raporuna dayanılarak yapılan tarhiyatın nihai yargı kararları ile terkin edilmesi ya da yapılan tarhiyatı mükellefin kendiliğinden veya uzlaşma sonucunda ödemesi halinde Sertifikası tekrar verilir.

6. HİS Sertifikası sahibi mükelleflerin iade taleplerinin bulunduğu her takvim yılında İdare tarafından belirlenen en az bir vergilendirme dönemi KDV iadeleri yönünden incelenir ve bu incelemeler **en kısa sürede** sonuçlandırılır. Yapılan incelemelerde haksız/yersiz iade aldığı anlaşılan mükelleflerden; haksız/yersiz aldığı vergilerin, ilgili dönemde yapılan vergi iadelerine oranı **%1’i** geçen mükelleflerin sertifikaları iptal edilir. Bu mükelleflere beş yıl süreyle tekrar Sertifika verilmez.

d) HİS sertifikası sahibi mükelleflerin iade taleplerinin bulunduğu her takvim yılında, İdare tarafından belirlenen en az bir vergilendirme dönemi KDV iadeleri yönünden incelenir ve bu inceleme **ivedi olarak** sonuçlandırılır. Yapılan incelemede haksız/yersiz iade aldığı anlaşılan mükelleflerden; haksız/yersiz aldığı vergilerin, ilgili dönemde yapılan vergi iadelerine oranı **% 5’i** geçen mükelleflerin sertifikaları iptal edilir. Bu mükelleflere, **raporun vergi dairesine intikal tarihinden itibaren** beş yıl süreyle tekrar sertifika verilmez.

Görüldüğü üzere, yapılan incelemeler sonucunda haksız/yersiz alındığı tespit edilen iade tutarının ilgili dönemde alınan iade tutarının % 1'ini aşması halinde HİS sertifikasının iptal edileceğine dair düzenlemedeki sınır % 1'den % 5'e çıkarılmıştır.

Diğer taraftan, SMİYB kullanma veya düzenleme fiili dışındaki nedenlerle katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, kurumlar vergisi ve gelir vergisi bakımından vergi ziyana sebebiyet verdiği, vergi inceleme raporu ile tespit edilen mükelleflerin sertifikasının iptal edilmesi uygulamasına son verilmiştir.

HİS sertifikası sahibi mükelleflerin iade taleplerine konu **en az bir vergilendirme döneminin her takvim yılında incelemeye alınacak olması** yeni uygulama tebliğinde de aynen yer almaktadır.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

HİS sertifika örneği

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr

EK 21: HİS SERTİFİKASI ÖRNEĞİ

HIZLANDIRILMIŞ KDV İADE SİSTEMİ SERTİFİKASI

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

.....VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

.....ŞİRKETİ

.. / .. / 20.. tarihinde yapmış olduğunuz başvurunun değerlendirilmesi sonucunda gerekli şartları taşıdığınız anlaşıldığından, KDV iadelerinde işlemlerinizin hızlandırılmasını sağlayacak bu sertifikanın tarafınıza verilmesi Başkanlığımızca uygun bulunmuştur.

Vergi Dairesi Başkanı